

PERSONA'S

Inzicht verkrijgen in de doelgroep door het maken van persona's

 Deelnemers
Groep

 Ontwerpvaardigheid
Leef je in

 Ontwerpervaring
Geen

 Duur
20 – 40 minuten

 Ontwerpstap
Probleem verkennen

Beschrijving

Een persona is een levensechte beschrijving van een gebruiker. Voor hun ontwerpproject maken leerlingen één of meerdere persona's. Er kunnen meerdere soorten gebruikers zijn. Gebruikers zullen op bepaalde punten op elkaar lijken, maar op andere punten van elkaar verschillen.

Iedereen is anders, toch zijn er patronen te herkennen. Zo zijn er bij een ontwerpproject over sport mensen die altijd willen winnen en andere mensen die voor de gezelligheid komen.

Voor elk type gebruiker maken leerlingen een realistische persona, geen karikatuur. Een persona bestaat uit:

- ▶ een naam en leeftijd
- ▶ een foto of tekening
- ▶ achtergrondinformatie (baan, hobby, woonsituatie, dromen)
- ▶ de probleemsituatie, de wensen en verlangens van de persona
- ▶ een paar kleurrijke details die de persona tot leven brengen.

Ter voorbereiding verzamelen de leerlingen informatie over echte mensen. Ze denken aan mensen die ze kennen, bedenken wat ze over hen weten, ze observeren ze of interviewen hen over ervaringen rond het onderwerp van het ontwerpproject. Ze zoeken informatie op in tijdschriften. Omdat een persona op echte mensen is gebaseerd, worden clichébeelden vermeden. Omdat het een weergave is van een echt persoon, spreekt het tot het hart.

MIJN THUIS: Een klein huis met een tuin vol bomen.

DINGEN DIE IK DOE: Voetbal!

IK VIND HET LEUK OM: te voetballen! Daar ga ik helemaal voor, ook als mijn team achterstaat. Ik ga nog geconcentreerder spelen. Na afloop, die ontspanning, lekker die anderzijds ingemakkt!

IK HOOP DAT: Mijn voetbalteam in de finale komt! En dat ik een topschot maak.

GRAPPIG WEETJE OVER MIJ: Mijn team is oppy, omdat ik mijn team zo goed kan oppoppen als we aan het verliezen zijn.

HIER ZIT IK MEE: Mijn ouders vinden getrouwdheid te belangrijk. Ze willen dat ik voetbal ga met een voetbalmeester met de strandwandeling. Echter, behalve als pa. Jeroen wedstrijd van maakt. Wie is als eerste bij strandpaal 103?

DAGBOEK/AGENDA: - lief dagboek, bewegen vind ik pas leuk als het een wedstrijd is.
- Agenda:
Ma: voetbaltraining
Di: na school kappen
Do: voetbaltraining
Za: wedstrijd
zo: liever geen strandwandeling

MIJN THUIS: Een flat in een gezellige buurt. Samen met mijn ouders.

DINGEN DIE IK DOE: In de pauze praat ik met mijn vriendinnen. Het is leuk om de rekset te hangen. Doodles te zien.

IK VIND HET LEUK OM: te volleyballen met lieke en Jan. Ik vind het heerlijk om heel hard te rennen en een mooie aanval te maken.

IK HOOP DAT: Sporten gezellig is, winnen vind ik niet zo belangrijk.

GRAPPIG WEETJE OVER MIJ: Als we doen dan danwe we heel moet op een afstandje. Ik kan er heel goed in en ik heb een leuke met om mij te laten.

HIER ZIT IK MEE: Ik ben pas op hockey gegaan, de kinderen daar zijn fanatiek. Iedere kantte gaat het alleen maar over de wedstrijd die te volgende week in Den Haag moeten spelen. Ik weet niet of ik ermee door wil gaan.

DAGBOEK/AGENDA: - lief dagboek, bewegen vind ik heerlijk.
- lekker naar ontbijt
- eruit gooien en
- Samen lol maken
- Agenda:
- maandag: gym op school
- woensdag: stalen met lieke
- zaterdag: hockey wedstrijd

MIJN THUIS: Een rijtjeshuis. Ik heb 2 zussen en een opa met knutselschuurtje.

DINGEN DIE IK DOE: Scripts en boeken lezen met de dino's van fantasiewereld maken. In het bos knutselen en zoeken naar interessante dingen!

IK VIND HET LEUK OM: dingen te maken en te knutselen. Ik heb pas omvande week van opa wit elbor gehaald. Nu weet ik hoe die werkt!

IK HOOP DAT: gymmen wordt afgeschikt en dat we vaker naar het bos gaan!

GRAPPIG WEETJE OVER MIJ: Ik heb laatst een hele rare paddelstoel gevonden!

HIER ZIT IK MEE: De games vind ik saai. Waarom zou je hard gaan rennen? Dat was het wel leuk, we leidden een nieuwe techniek om in een team te klimmen. Super interessant! Toen ik de juiste voetechniek had kwam ik kopie tot benamen het platform!

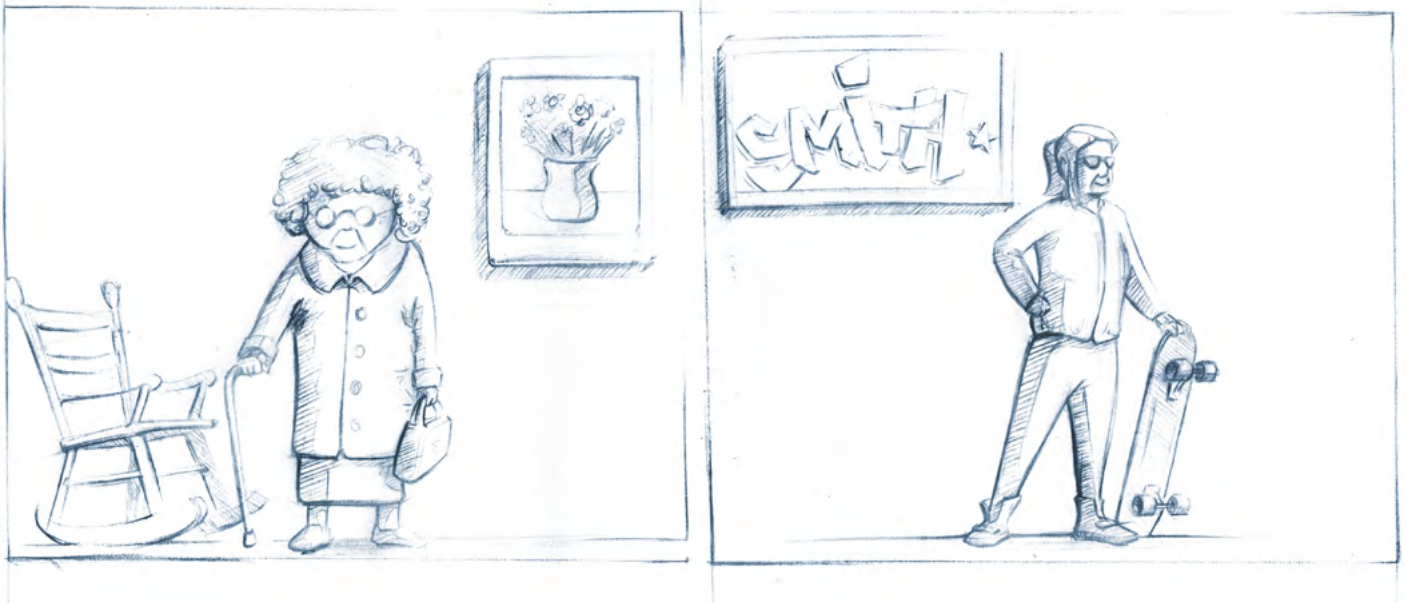
DAGBOEK/AGENDA: - lief dagboek, bewegen - doe ik graag knutselen - in de natuur.
- Agenda:
- maandag: dino's naar opa
- dinsdag: knutseluur
- woensdag: naar de bios
- zaterdag: hut in het bos verder bouwen

Effect

In een persona komen inzichten over een gebruikersgroep samen. Persona's helpen leerlingen zich te realiseren dat iedereen anders is. Ze ontwikkelen zo empathie voor die verschillende gebruikers en kunnen hun ontwerp afstemmen op de wensen en mogelijkheden van hun doelgroep.

Zonder Persona's

Met Persona's

Voorbeeld

In een biomedisch ontwerpproject over ouderen met reuma laat meester Michel een foto zien van oma Els. Daarna vertelt hij dat Oma Els 76 jaar is en in een gezellig klein huisje woont aan de rand van een groot park. Elke dag gaat ze er op uit en maakt samen met Fifi haar hond een wandeling in het park. Oma Els heeft reuma en heeft daardoor stijve en pijnlijke handen. Oma Els houdt van boeken lezen, familieromans en ook Harry Potter boeken. Maar nu ligt de stapel van de bieb er al een hele tijd. Het lang vasthouden van een boek lukt niet meer nu haar handen steeds meer pijn gaan doen. De leerlingen leven zich enorm in oma Els. Ze bedenken hoe oma Els toch kan lezen. Achmed maakt een boekstoel met een speciale armleuning waar het boek op kan rusten. Chantal kiest voor een rijdende boekensteun. Fatima heeft bedacht dat aardappels snijden ook lastig is voor oma Els en verzint daar een oplossing voor.

Stap voor stap

- 1 Begin met een ontwerpproject waar je zelf voor persona's voor maakt zodat leerlingen kennis maken met persona's. Laat leerlingen hun eigen ervaringen vergelijken met die van de persona.
- 2 Laat leerlingen in een volgend ontwerpproject informatie verzamelen over de doelgroep van het ontwerpproject of reik hen informatie aan.
- 3 Laat de leerlingen hun informatie uitwisselen en clusteren. Vertel de leerlingen dat ze verschillen en overeenkomsten tussen groepen gebruikers kunnen ontdekken en dat ze zo verschillende gebruikersgroepen kunnen ontdekken die relevant zijn voor de ontwerpvraag.
- 4 Bespreek de bedachte doelgroepen en hun kenmerken.
- 5 Laat de leerlingen één tot drie karakteristieke gebruikersgroepen uitkiezen en voor elke groep een persona maken met behulp van het werkblad Persona.

- 6 Hang de persona's zichtbaar op in de klas. Door de persona's zijn de leerlingen zich tijdens het hele ontwerpproces steeds bewust van degene voor wie hun ontwerp bedoeld is. Vindt die persoon het ook een goed ontwerpidee?

Tips

- ▶ Gebruik het werkblad Persona en pas de vragen aan vanuit het thema van het ontwerpproject
- ▶ Leerlingen met ontwerpervaring kunnen zelfstandig persona's maken op basis van door hen zelf verzamelde informatie over de doelgroep.

Materialen

- ▶ Werkblad Persona (Pas de vragen aan)

Referenties

Van Boeijen, A., Daalhuizen, J., van der Schoor, R., & Zijlstra, J. (2014). Delft Design Guide: Design Strategies and Methods. BIS Publishers, p95.

Klapwijk, R., & Van Doorn, F. (2015). Contextmapping in primary design and technology education: a fruitful method to develop empathy for and insight in user needs. *International Journal of Technology and Design Education*, 25(2), 151-167.

MIJN THUIS:

DINGEN DIE IK DOE:

IK VIND HET LEUK
OM:

GRAPPIG WEETJE
OVER MIJ:

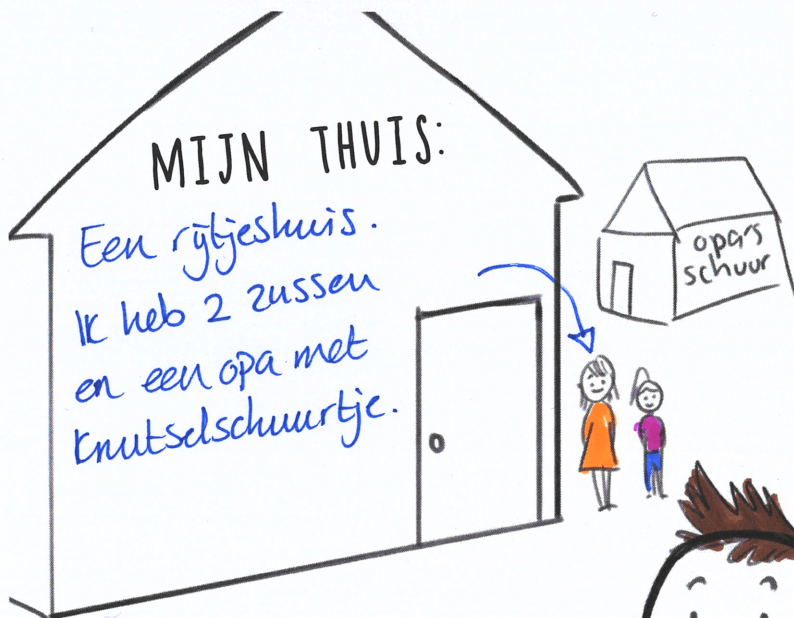
IK HOOP DAT

DIT BEN
IK!

HIER ZIT IK MEE

DAGBOEK/AGENDA

DINGEN DIE IK DOE:
Strips en boeken lezen, met de dino's een fantasiewereld maken
In het bos hutten bouwen en zoeken naar interessante dingen!

IK VIND HET LEUK OM: dingen te maken en te knutselen. Ik heb pas een oude wekker van opa wit elkaar gehaald. Nu weet ik hoe die werkt!

GRAPPIG WEETJE OVER MIJ:
Ik heb laatst een hele rare paddenstoel gevonden!

IK HOOP DAT gymmen wordt afgeschaft en dat we vaker naar het bos gaan!

HIER ZIT IK MEE
De gymles vind ik saai. Waarom zou je hard gaan rennen? Pas was het wel leuk, we leerden een nieuwe techniek om in een touw te klimmen. Super interessant! Toen ik de juiste voettechniek had kwam ik bijna tot bovenaan het plafond!

Joris, 10 jaar ontdekker

DAGBOEK/AGENDA

- lief dagboek, bewegen
- doe ik graag buiten
- in de natuur.
- Agenda:
- Maandag: dino's naar opa.
- Dinsdag: knutselschuur
- Woensdag: naar de bieb
- Zaterdag: hut in het bos verder bouwen

DINGEN DIE IK DOE:
 in de pauze praat ik met mijn vriendinnen terwijl we aan de rekstok hangen.
 Doodles tekenen.

IK VIND HET LEUK OM: te volleyballen met Lieke en Jan. Ik vind het heerlijk om heel hard te rennen en een mooie aanzet te geven.

GRAPPIG WEETJE OVER MIJ: Als we turnoefeningen doen, dan doen we wie het meest op een olifant lijkt. Ik ben er heel goed in en iedereen moet om mij lachen.

Josje, 11 jaar
 gezelligheidsdier

IK HOOP DAT
 sporten gezellig is,
 winnen vind ik niet zo belangrijk.

HIER ZIT IK MEE
 Ik ben pas op hockey gegaan, de kinderen daar zijn fanatiek. In de kantine gaat het alleen maar over de wedstrijd die ze volgende week in Den Haag moeten spelen. Ik weet niet of ik ermee door wil gaan.

DAGBOEK/AGENDA

- Lief dagboek, bewegen vind ik heerlijk.
- lekker mijn energie eruit gooien en samen lol maken
- Agenda:
  - maandag: gym op school
  - woensdag: skaten met Lieke ☺
  - zaterdag: hockeywedstrijd

Een klein huis met een tuin vol bomen.

DINGEN DIE IK DOE:
Voetbal!

IK VIND HET LEUK
OM: te voetballen!

Daar ga ik helemaal voor, ook als mijn team achterstaat. Ik ga nog geconcentreerder spelen. Na afloop, die ontspanning. Lekker die anderen ingemaakt!

GRAPPIG WEETJE

OVER MIJ: Mijn bijnaam is oppiepy, omdat ik mijn team zo goed kan oppiepen als we aan het verliezen zijn.

IK HOOP DAT

Mijn voetbalteam in de finale komt! En dat ik een topschot maak.

HIER ZIT IK MEE

Mijn ouders vinden gezondheid te belangrijk. Ze willen dat ik veel groente eet en ik moet mee met de strandwandeling. Baler, behalve als pa er een wedstrijd van maakt. Wie is als eerste bij strandpaal 103?

Lara, 11 jaar
Concentratietopper

DAGBOEK/AGENDA

• Lief dagboek, bewegen vind ik pas leuk als het een wedstrijd is.

• Agenda:

Ma: voetbaltraining

Pi: na school keepen oefenen.

Do: voetbaltraining

Za: wedstrijd

Zo: liever geen strandwandeling!